

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Δημήτρης Τσάμης

πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης

“Το brain drain δεν θα σταματήσει, αν δεν μπει φρένο στην υπερπαραγωγή ιατρών”

■ Αλεξάνδρα Γούτα

Την πεποίθηση ότι οι επιστημονικοί φορείς της Ελλάδας μπορούν να εξετάσουν “τη δυνατότητα δημιουργίας εναλλακτικών επαγγελματικών ασφαλιστικών φορέων”, αλλά και να συνεργαστούν γενικότερα πιο συστηματικά, ενόψει των εξελίξεων σε βάρος των ασφαλιστικών τους ταμείων, εκφράζει -σε συνέντευξή του στο “Τ”- ο πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης (ΙΣΘ), Δημήτρης Τσάμης. “Μπορούμε ακόμη να εξετάσουμε τη δυνατότητα συνεργασίας με άλλους ασφαλιστικούς φορείς, αφού τα αποθεματικά των ταμείων μας, τα οποία προέρχονται αποκλειστικά από τις εισφορές μας, δημεύονται και εξαντλούνται”, προτείνει.

Παράλληλα, περιγράφει τα έντονα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γιατροί στη Βόρεια Ελλάδα, που βρίσκονται εν έτει 2013 ανάμεσα σε “συμπληγάδες”: από τη μία πλευρά πιέζονται από την ανεργία - που οδηγεί σε κατ’ ανάγκη μετανάστευση χιλιάδων- και από την άλλη δέχονται πιέσεις από την ανισοκατανομή πόρων στα νοσοκομεία της περιφέρειας, την απελευθέρωση της αγοράς ιατρικών υπηρεσιών, τον ασφαλιστικό “γρίφο” και πληθώρα άλλων αρνητικών παραγόντων.

Όπως εξηγεί ο κ. Τσάμης, ήδη, περίπου 2000 γιατροί, μόνο από τη Θεσσαλονίκη, υπολογίζεται ότι εργάζονται ή ειδικεύονται στο εξωτερικό, όπου οι συνθήκες εργασίας, αλλά και οι αμοιβές είναι πολύ καλύτερες. Αντίστοιχη είναι η κατάσταση στο σύνολο της χώρας, καθώς βάσει στοιχείων που δημοσιοποίησε ο Ιατρικός Σύλλογος Αττικής, τους τελευταίους 24 μήνες παρατηρείται μεγάλο κύμα φυγής Ελλήνων γιατρών στο εξωτερικό, με κύριο προορισμό τις χώρες Βρετανία, Γερμανία, Σουηδία, Ελβετία, Γαλλία, Βέλγιο, ΗΠΑ, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Νορβηγία, Ιταλία, Δανία και Ολλανδία. Σύμφωνα με ανακοίνωση του ΙΣΑ, πρόκειται για ένα πρωτόγνωρο μεταναστευτικό κύμα της Ελλάδας, που δεν αφορά ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό, αλλά το “πιο υψηλά εξειδικευμένο: τους ειδικευμένους γιατρούς της χώρας μας”.

Τι πρέπει να γίνει για να σταματήσει αυτή η άνευ προηγουμένου “διαρροή εγκεφάλων”; Η υποχώρηση των “κυμάτων” της κρίσης δεν είναι το μόνο προαπαιτούμενο. Κατά τον κ. Τσάμη, το brain drain είναι αδύνατον να σταματήσει, αν δεν μπει φρένο στην υπερπαραγωγή ιατρών. Το θέμα ετέθη ήδη στον πρωθυπουργό, επισημαίνει, ώστε “να μη συνεχιστεί και την επόμενη χρονιά αυτή η κοροϊδία”.

Ο κ. Τσάμης κάνει ακόμη λόγο για “άδικη και ανεξήγητη ανισοκατανομή πόρων, σε βάρος των νοσοκομείων της Θεσσαλονίκης”, τα οποία επιδοτούνται μόλις με το 1/4 των χρηματοδοτήσεων που λαμβάνουν τα αντίστοιχα της Αττικής. Σε σχέση με την “εισβολή” -όπως τη χαρακτηρίζει- των επιχειρηματικών αντιλήψεων στον τομέα της υγείας, υποστηρίζει ότι το πρόβλημα είναι πολιτικό, αλλά δεν υπάρχει η αναγκαία τόλμη για να αντιμετωπιστεί. Προτείνει, τέλος, μια συγκεκριμένη μορφή συνεργασίας ανάμεσα στον Ιατρικό Σύλλογο και το ΤΕΕ/ΤΚΜ.

Ένα από τα σοβαρότερα κοινά προβλήματα, που αντιμετωπίζουν σήμερα οι Ελληνες μηχανικοί και γιατροί, είναι η κατ’ ανάγκη μετανάστευση λόγω της κρίσης στην ελληνική αγορά εργασίας...

Πράγματι, πολυάριθμοι συνάδελφοι επιδιώκουν και αναζητούν εργασία στο εξωτερικό και κυρίως στις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες όπου οι συνθήκες εργασίας και οι αμοιβές είναι πολύ καλύτερες. Υπολογίζουμε ότι περίπου δύο χιλιάδες ιατροί από τη Θεσσαλονίκη εργάζονται ή ειδικεύονται στο εξωτερικό. Οι περισσότεροι είναι ειδικευόμενοι. Το ενδιαφέρον των νέων συναδέλφων είναι μεγάλο και η προσπάθεια του ιατρικού συλλόγου Θεσσαλονίκης επικεντρώνεται στην πλήρη ενημέρωσή τους και στη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας και εκπαίδευσης.

Τι πρέπει να γίνει, λοιπόν, για να σταματήσει αυτό το διαρκές brain drain, στον δικό

σας κλάδο;

Είναι αδύνατον να σταματήσει αυτό, αν προηγουμένως δεν σταματήσει η υπερπαραγωγή ιατρών. Συνιστά εξαπάτηση των νέων και των οικογενειών τους η διατήρηση του μεγάλου αριθμού εισαγομένων στις ιατρικές σχολές.

Είχαμε την ευκαιρία να εκθέσουμε προσφάτως το τεράστιο αυτό κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα στον κύριο πρωθυπουργό και να του ζητήσουμε να μη συνεχισθεί και την επόμενη χρονιά αυτή η κοροϊδία.

Ποια είναι σήμερα η κατάσταση στα δημόσια νοσοκομεία της Θεσσαλονίκης; Πώς θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί κατά την άποψή σας;

Η κατάσταση επιδεινώνεται καθημερινά. Ειδικά εδώ στη Θεσσαλονίκη, έχουμε διαπιστώσει και καταγγείλει επανειλημμένως μια άδικη και ανεξήγητη ανισοκατανομή πόρων εις βάρος των νοσοκομείων μας τα οποία επιδοτούνται με το ένα τέταρτο των χρηματοδοτήσεων των νοσοκομείων αντίστοιχης δυναμικότητας και λειτουργίας στην Αττική. Δεν είναι ηθικό το θέμα, είναι ουσιαστικό και επηρεάζει σημαντικά τη λειτουργία των νοσοκομείων.

Έχει επανειλημμένως ειπωθεί ότι η προωθούμενη αδειοδότηση μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, χωρίς πλέον να είναι απαραίτητο, το 51% της μετοχικής σύνθεσης ν’ ανήκει σε γιατρούς, εγκυμονεί σοβαρότατους κινδύνους. Κατά την άποψή σας, ποιοι είναι οι μεγαλύτεροι εξ

αυτών και γιατί;

Η κατάργηση κάθε ασφαλιστικής δικλείδας, στο όνομα μιας δήθεν απελευθέρωσης της αγοράς ιατρικών υπηρεσιών, οδηγεί σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις. Χωρίς επίγνωση των συνεπειών ή αδιαφορώντας γι αυτές, χωρίς έννοια για το βαρύ τίμημα που σύντομα θα καταβάλουν οι πολίτες σε ένα απρόσωπο, ανεξέλεγκτο, «λογιστικό» ιατρικό περιβάλλον, αδυνατούμε να επιβάλλουμε ή να ελέγξουμε τη νομιμότητα και την τήρηση της δεοντολογίας φοβούμενοι τα χειρότερα.

Εν έτει 1999 είχαμε βιώσει το φαινόμενο των ΑΕΛΔΕ του χρηματιστηρίου, που ξεφύτρωναν σαν τα μανιτάρια. Πιστεύετε ότι θα μπορούσε να γίνει κάτι αντίστοιχο με τα ιατρικά κέντρα; Πώς βλέπετε να διαμορφώνεται το τοπίο στην αγορά;

Τα οικονομικά της Υγείας έχουν εκτροχιασθεί μετά την εισβολή των επιχειρηματικών αντιλήψεων και μεθόδων. Ήδη η «φούσκα» έχει σκάσει και όλοι υφιστάμεθα τις συνέπειες. Το πρόβλημα είναι πολιτικό, αλλά δεν υπάρχει η αναγκαία τόλμη για να αντιμετωπισθεί.

Παρότι η ηλεκτρονική συνταγογράφηση είναι εξαιρετικά σημαντική -όπως είχε ειπωθεί και σε εκδήλωση σχετικής θεματολογίας του ΤΕΕ/TKM- ωστόσο, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το σύστημα είναι συχνά και σοβαρά. Κατά την άποψή σας, τελικά, είναι "ευχή ή κατάρα" η ηλεκτρονική συνταγογράφηση;

Αναμφιβόλως, είναι σημαντικό βήμα για

την καλύτερη λειτουργία του συστήματος. Επιτρέπει τη συγκέντρωση χρήσιμων στοιχείων, την παρακολούθηση της πορείας των δαπανών και βοηθά τους ιατρούς, αλλά και τους ασφαλισμένους. Είμαστε σε διαρκή επαφή για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και υποβάλλουμε βελτιωτικές προτάσεις.

Συχνό είναι πλέον το φαινόμενο επαγγελματιών που διασχίζουν τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα και πωλούν "ιατρικές" υπηρεσίες στα ακριτικά χωριά, έναντι εξαιρετικά δελεαστικού αντιτίμου. Πώς σκοπεύετε να αντιμετωπίσετε αυτό το φαινόμενο; Έχετε κάνει κάποιες κινήσεις προς την ελληνική πολιτεία για την αντιμετώπιση του φαινομένου;

Όπλο μας είναι η γνώση, η αξιοπιστία και η ποιότητα. Η γνώση των ασφαλισμένων ότι εδώ από τους Έλληνες ιατρούς έχουν υψηλής ποιότητας αξιόπιστες υπηρεσίες. Ατυχώς, η οικονομική δυσπραγία είναι κακός σύμβουλος. Πιστεύω ότι το φαινόμενο είναι περιορισμένο δεδομένου ότι έχουν αναπτυχθεί ισχυροί δεσμοί εμπιστοσύνης ανάμεσα στους ιατρούς και τους πολίτες. Η ιατρική δεν είναι μια χρήση υπηρεσία είναι βαθειά σχέση και διαρκεί.

Κατά την άποψή σας, υπάρχει κάποια μορφή συνεργασίας, που θα μπορούσαν να αναπτύξουν οι επιστημονικοί φορείς της Ελλάδας, ώστε να αντιδράσουν από κοινού στα όσα προωθούνται σε επίπεδο ασφάλισης, συνταξιοδότησης κτλ; Ασφαλώς, και προς την κατεύθυνση αυτή

έχουν αναληφθεί ήδη σχετικές πρωτοβουλίες. Μπορούμε να κάνουμε πολλά. Πρέπει να συνεργαστούμε πιο συστηματικά εν όψει εξελίξεων που προδιαγράφονται εις βάρος των ασφαλιστικών μας ταμείων. Να εξετάσουμε τη δυνατότητα δημιουργίας εναλλακτικών επαγγελματικών ασφαλιστικών φορέων ή τη συνεργασία μας με άλλους ασφαλιστικούς φορείς αφού τα αποθεματικά των ταμείων μας, τα οποία προέρχονται αποκλειστικά από τις εισφορές μας, δημεύονται και εξαντλούνται.

Βλέπετε να υπάρχουν κοινά πεδία συνεργασίας με το ΤΕΕ/TKM στο μέλλον;

Υπάρχουν δυνατότητες συνεργασίας σε πολλούς τομείς εκτός από τον προηγούμενο. Η συνεργασία των ιατρών με μηχανικούς για ζητήματα οργανωτικά, σχεδιαστικά και κατασκευαστικά πρέπει να οργανωθεί. Επίσης, μπορούμε να αναπτύξουμε από κοινού δράσεις με κοινωνικό χαρακτήρα, να ανταλλάξουμε εμπειρίες από τις επαφές μας με τους Ευρωπαίους συναδέλφους να ετοιμάσουμε επιτροπές τεκμηρίωσης και ανάδειξης κοινών προβλημάτων στην περίθαλψη και νοσηλεία και να ετοιμάσουμε προτάσεις αξιοποίησης χώρων για την ενίσχυση του ιατρικού τουρισμού. Πολλά μπορούμε να κάνουμε ξεκινώντας από μια ημερίδα με αυτό το θέμα : «Προοπτικές συνεργασίας ΤΕΕ/TKM – ΙΣΘ».

Πώς θα θέλατε να είναι η Ελλάδα σε 20 χρόνια από σήμερα;

Νεανική, παραγωγική, ειλικρινής, δίκαιη, φωτεινή και δημιουργική. ■

